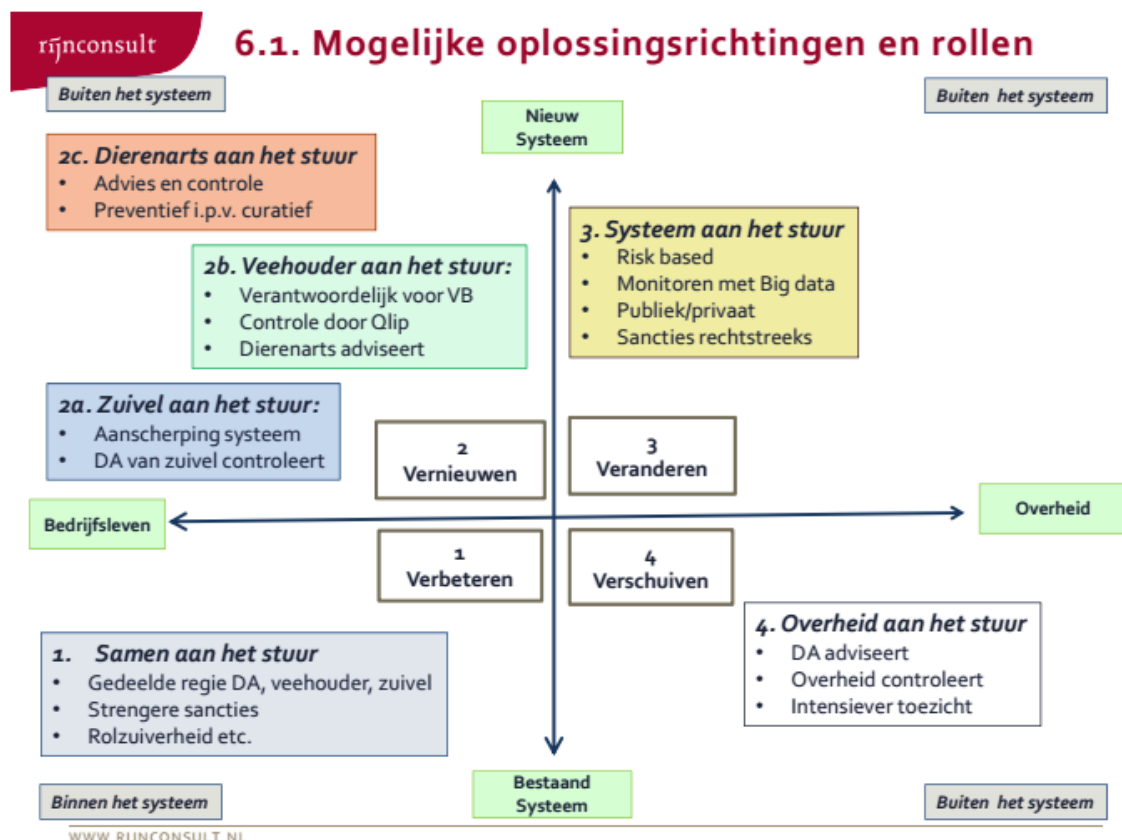

RijnConsult
t.a.v. adviseur mw. A. Hermesen
Postbus 233
3990 GA HOUTEN

Geachte mw. Hermesen, beste Agaath

Op 7 december 2016 hebben ondergetekenden het conceptverslag van de werkbijeenkomst van 28 november 2016 in de vorm van een powerpoint presentatie mogen ontvangen. De vraag is gesteld welke elementen, er gezien de besproken oplossingsrichtingen minimaal in moeten en welke absoluut niet.

De impact van het gevraagde antwoord kan niet alleen voor melk- en rundveebedrijven aanzienlijk zijn, maar ook voor de andere sectoren. Daarom is het initiatief genomen om het concept te klankborden met het CPD-bestuur. Helaas zijn de gestelde tijdstermijn te kort voor een bredere raadpleging bijvoorbeeld met overige veterinaire afgevaardigden in de diverse Colleges van Belanghebbenden (CvB) van de Stichting Geborgde Dierenarts (SGD) te doen.

Oplossingsrichting 1: “samen aan het stuur” verbeteren elementen bestaand systemen.

Minimaal is een afbakening van de regierol zuivel, veehouder en dierenarts noodzakelijk. Met de focus op rauwe melk heeft de veehouder dé centrale rol. Het is de veehouder die de regie heeft over het bedrijf en verantwoordelijk is voor de dieren die worden gehouden en de producten die worden geleverd én daarvoor over de benodigde kennis beschikt of zich daar in laat bijstaan. In het bestaande systeem is het in principe de veehouder die besluit onder welk (zuivel-) kwaliteitssysteem dieren en producten worden geleverd¹. Systeemeigenaren kunnen eisen stellen aan de relatie die de houder met de dierenarts heeft. De veehouder is opdrachtgever voor de veterinaire dienstverlening die in de private (zuivel-)kwaliteitssystemen neerkomt op de één-op-één overeenkomst met een Geborgde Rundveedierenarts dan wel een IKM geregistreerde dierenarts. Daarnaast bestaat het “vrije” afzetkanaal waar de veehouder minimaal aan de wettelijke eisen dient te voldoen.

Het verbeteren van het systeem:

- vraagt om de hierboven beschreven afbakening van de regierollen;
- vraagt, uit oogpunt van de rolzuiverheid, om afbakening van het begrip controle². Voor controleren m.n. de uitvoering PBB wordt de volgende suggestie gedaan: observeren en vastleggen van bevindingen ten behoeve van signalering voor toezicht;
- vraagt om bezinning op noodzaak en proportionaliteit van gestelde en te stellen regels. Hierbij gaat het in het bijzonder om dilemma's rondom de zorg en behandeling van dieren waar de veehouder en de practicus zich in de praktijk voor zien gesteld.
- wordt de suggestie om vanuit de keten in plaats van een inspanningsverplichting aan de veehouder sturing te geven op een resultaatverplichting toegejuicht omdat dit de positie van de dierenarts zal versterken.
- is het noodzakelijk de omgang met privacy- en concurrentiegevoelige klant- en praktijkgegevens af te bakenen;
- is het erkennen van de diversiteit in de organisatie van na- en bijscholing inclusief het accrediteren en vastleggen daarvan een belangrijke voorwaarde. Dit is inmiddels onderkend en ingevoerd in het systeem van de “Geborgde Dierenarts”;
- is het zaak de grenzen te bepalen van de inmenging door regulerende, toezichthoudende en controlerende instantie in de professionele rol en het handelen van de praktiserende dierenarts;
- is het te adviseren om het Qlip Protocol Periodiek Bedrijfsbezoek 2006 (PBB) d.d. 20 september 2007 te updaten.

Voor het herontwerp:

- is het noodzakelijk dat de dierenarts niet wordt gesanctioneerd voor de uitvoering van adviezen en plannen die de verantwoordelijkheid van de veehouder betreffen;
- wordt de suggestie gedaan het PBB binnen de één-op-één relatie separaat te beschrijven zodat de rolverdeling veehouder – dierenarts en het onderscheid tussen de rollen duidelijk wordt en de onafhankelijke positie en het oordeel van de practicus wordt afgebakend. Daarbij kan het niet zo zijn dat de dierenarts die de controle uitvoert wordt gesanctioneerd voor zaken die de veehouder niet heeft geborgd zoals het leveren van melk van gezonde koeien en verwaarlozing of ;
- is het noodzakelijk de Stichting Geborgde Dierenarts onafhankelijk te positioneren en te ontkoppelen van KNMvD. Zowel SGD als KNMvD hebben aangegeven dit te ondersteunen. Dat geldt tevens voor de bepalingen die verenigingen aan eigen leden op (kunnen) leggen. Die behoren geen onderdeel te zijn van een systeem waar ook niet leden onderdeel van uitmaken³;
- is het van belang dat eigenaren van (zuivel-)kwaliteitssystemen in de Colleges van Deskundigen veterinair adviseurs opnemen.

Tot slot de volgende opmerkingen over de bestaande systemen :

- Concurrerende kwaliteitssystemen hebben tot voordeel dat de efficiëntie wordt bevorderd en het mogelijkheden biedt voor het evalueren van doelstellingen en resultaten in de verschillende systemen. En, één borgingssysteem heeft mededingingsrechtelijke risico's o.a. met betrekking tot gedwongen winkelnering wat niet zal bijdragen aan het draagvlak voor het systeem.
- In het toegestuurd concept wordt in slide 5.5 SWOT: resultaten (waar zijn we het over eens) onder kansen punt 3 gerefereerd aan “nieuwe visie dierenarts 2020”: hierbij is niet duidelijk of wordt gerefereerd aan het KNMvD strategisch beleid plan “de dierenarts in 2020: in belang van mens en dier” dat voor eigen leden is

¹ Systeemeigenaren voor melk: Qlip Keten Kwaliteit Melk, FrieslandCampina Focus planet en Stichting Zuivelplatform en voor runderen en vlees: IKB-rund en Q-rund.

² Controleren heeft meerdere betekenissen: toezicht houden, inspecteren, onderzoeken, nazien, keuren, achteraf kijken of een taak goed is uitgevoerd, toetsen van de werkelijkheid aan gestelde normen, bekijken zoals het is zoals het moet zijn, beheersen en overheersen.

³ CPD position paper kwaliteitssystemen: [klik hier](#).

opgesteld of de “KNMvD-agenda op verantwoord antibioticumgebruik bij dieren 2016-2020” van 25 maart 2016 die naar het Ministerie van Economische Zaken is gestuurd. Voor beide documenten geldt overigens dat er door het veterinaire veld divers wordt gedacht over de inhoud met name waar het de regierol van de dierenarts en de invulling van toezeggingen betreft. Elementen waarvoor het wenselijk is die bij implementatie in de private (zuivel-) kwaliteitssystemen zorgvuldig worden beoordeeld en waar nodig bijgesteld.

Oplossingsrichting 2: vernieuwen van het “systeem zuivel, veehouder of dierenarts aan het stuur”.

Met de hierboven beschreven elementen voor afbakening van rollen en begrippen inclusief het daarbij behorende herontwerp voor het zuiver positioneren van de borging is een vernieuwing van het gehele systeem niet noodzakelijk. Wel is het van belang dat vergelijkbare (zuivel-)kwaliteitssystemen de veterinaire dienstverlening m.b.t. ten minste de wettelijke taken wederzijds erkennen.

Oplossingsrichting 3: veranderen “systeem aan het stuur”.

Deze optie is onwenselijk omdat het voorbij gaat aan het vastleggen van de relaties met betrekking tot de primaire verantwoordelijkheden van de veehouder. De informatie vanuit het systeem kan wel faciliterend zijn voor het verbeteren en herontwerp van bestaande systemen. De optie “systeem aan het stuur” gaat bovendien voorbij aan de vraagstukken omtrent eerder aangehaalde borging van privacy- en concurrentiegevoelige klant- en praktijkgegevens.

Oplossingsrichting 4: verschuiven “overheid aan het stuur”

Deze optie wordt beperkt in de taakstelling van de overheid namelijk het stellen van kaders en regels in het algemeen belang met bijpassend toezicht en handhaving. De borging van eisen uit de markt zoals het bijhouden van specifieke kennis om aan de inhoud van regelingen te voldoen valt buiten de scope van deze oplossingsrichting. Wel dient volstrekt helder te zijn welke private regels de sector laat toepassen voor naleving⁴ zoals op 6 december 2016 is gebeurd met de Gids voor Goede Praktijk Melkveehouders in het kader van de gewijzigde UDD-regeling.

Verdere suggesties voor weergave in het conceptverslag

Slide 4.4 bevat een aantal onjuistheden.

⁴ Wet dieren artikel 8.44

Organisatie	Zuivel	Dierenartsen
Uitvoerders	<ul style="list-style-type: none"> Veehouder: Opvolger, uitvoerder, "opdrachtnemer" 	<ul style="list-style-type: none"> Dierenarts: Preventie (advies), Curatie (behandelen), Controle (signalering)
Systeem-eigenaren	<ul style="list-style-type: none"> Qlip: Zuivelsysteem KetenKwaliteit Melk (KKM) erkent FC: Zuivelsysteem Foqus planet 	<ul style="list-style-type: none"> SGD: Regeling geborgde dierenarts, legt sancties op. CvB: Inhoud van de regeling
Zuivel	<ul style="list-style-type: none"> Zuivel schrijft voor voldoen aan zuivelsysteem en legt sancties op aan veehouders 	<ul style="list-style-type: none"> Zit in de CvB
Certificering	<ul style="list-style-type: none"> Qlip: Beoordeelt veehouders namens zuivel 	<ul style="list-style-type: none"> VERIN: Beoordeelt dierenartsen namens SGD
Toezicht	<ul style="list-style-type: none"> NVWA: Legt wettelijke eisen op, controleert naleving van de wet Dier, sanctioneert veehouder, ziet toe op COKZ COKZ: Controleert zuivel op naleving wet en legt sancties op aan zuivel 	<ul style="list-style-type: none"> NVWA: Legt wettelijke eisen op, controleert naleving van de wet Dier, sanctioneert dierenarts (SDa: Autoriteit diergeneesmiddelen)
Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> HAS: Leidt veehouders op 	<ul style="list-style-type: none"> Faculteit Diergeneeskunde: Leidt dierenartsen op, inbrenger van kennis

* De rayonadviseur van de zuivel heeft geen directe/actieve rol in de veterinaire borging

WWW.RIJNCONSULT.NL

De suggesties voor aanpassing:

- Onder uitvoerder: de veehouder is met betrekking tot de dierenarts opdrachtgever.
- Onder systeemeigenaar: toevoegen Stichting Zuivelplatform, met eigen voorwaarden m.b.t. veterinaire dienstverlening door de IKM geregistreerde dierenarts. Verder legt SGD geen sancties op maar legt sancties vast in het beslissingsprotocol. Het is VERIN, waarmee de Geborgde Rundveedierenarts een overeenkomst sluit, die de sancties op basis van het SGD beslissingsprotocol oplegt.
- Onder toezicht: het Ministerie van Economische Zaken legt de wettelijke eisen op o.a. in de Wet Dieren en NVWA heeft een toezichthoudende en controlerende taak en kan sanctie op (laten) leggen.

Van de opmerkingen in slide 5.7 resultaten: leren van andere landen (2): *reguleren verdiensten van dierenartsen aan verkoop van medicijnen* en slide 5.7 resultaten: leren van andere sectoren (3): *iedere negen jaar wisselen van controleur (dierenarts); controles laten uitvoeren door teams van minimaal twee verschillende praktijken* en het *maximeren van advieskosten voor controlerende partijen* kan op voorhand worden aangegeven dat deze de marktwerking beïnvloeden en derhalve onwenselijk zijn⁵. Ook de opmerking om in een privaat systeem een dierenarts de eed af te laten leggen wordt ongewenst geacht.

Wij hopen hiermee een bijdrage te leveren aan de noodzakelijke verbeteringen en kijken uit naar verdere bespreking tijdens de bijeenkomst in januari 2017.

Mocht er naar aanleiding van dit schrijven al vragen zijn dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet,

Fieke van Genugten
Cor de Vries

c.c. CPD-bestuur

Mw. drs. K. Koenders – van Gog (Karien), voorzitter

Mw. drs. S.F. van Genugten (Fieke), vice-voorzitter aandachtsveld gezondheidszorg herkauwers

Mw. drs. H.M.F. de Louw (Leonie), secretaris aandachtsveld gezondheidszorg varkens

Drs. E.R. van Proosdij (Rick), penningmeester aandachtsveld gezondheidszorg paard

⁵ ACM richtsnoer samenwerkende ondernemingen d.d. 6 mei 2008: [klik hier](#).

Drs. C.G. de Kruif (Kees) aandachtsveld gezondheidszorg vleeskalveren
Drs. W.J.M. van Look (Walter) aandachtsveld gezondheidszorg gezelschapsdieren
Drs. R.M.W. Rietema (Richard) aandachtsveld gezondheidszorg pluimvee